

2020-10-21

Till
Lunds Kommun samt
Länsstyrelsen i Skåne

Situationen för gatmällan är prekär i Lund och därmed i Sverige

Växtplatsen för gatmålla 100 m från Allhelgonakyrkan härstammar med stor sannolikhet från de förekomster som redan på 1700-talet förelåg i Lund. Det har länge varit den enda kända kvarstående lokalen i landet.

Av denna anledning har det varit viktigt att skydda arten och växtplatsen ur botanisk synpunkt men många har också sett denna förekomst som en form av kulturarv. Frågan är då varför denna situation uppkommit. Par hypoteser kan ställas och det är bristande intresse från kommunens sida eller kompetensbrist.

Om vi börjar med bristande intresse så är detta sannolikt ej skälet. Kommunen har nyligen satsat stort på att anlägga en spårvagnslinje vilken dessutom går alldeles invid den tidigare växtplatsen för gatmällan. Skälet att satsa på spårvagn är att gynna miljön och då är det närliggande att tänka att stadens styrande också önskar låta bli att utrota en hotad växt. Det är dessutom så att kommunen tagit fram ett ambitiöst program för Ansvarsarter för Lunds kommun 2017 i vilket gatmålla finns med. I Grönprogram för Lunds kommun 2020 talas det om betydelsen av biologisk mångfald.

Då kommer vi till hypotesen om bristande kompetens och då finns genast betydligt mera att notera. Vid framtagande av Ansvarsarter för Lunds kommun lämnade Lunds Botaniska Förening in ett skriftligt yttrande om bland annat gatmällan. Föreningen har sedan vid upprepade tillfällen påpekat den situation arten befunnit sig i och har även på plats informerat tjänstemän från kommunen om situationen. Ett antal mejl har också tillsänts kommunen som i flera fall inte ens besvarat dessa, något som en framtida organisationskonsult bör ha synpunkter på. Allt detta till trots så finns gatmällan ej med i Grönprogram för Lunds kommun 2020. Vid kontakt med Länsstyrelsen har vi erhållit besked att kommunen har ett ansvar för att värna gatmällan som i upprepade rödlistor anges som kritiskt hotad och tillika är arten fridlyst. I ett mejl nyligen erhöles ett svar men i detta mejl framkommer att vederbörande på kommunen inte förstår skillnaden mellan tillfälliga förekomster av okänd proveniens och en sedan länge etablerad förekomst som har synnerligen lång kontinuitet. Denna okunskap, dessutom i lärdomsstaden Lund, är både beklaglig och anmärkningsvärd.

Finns då inget mera att göra åt saken? Den tidigare lokalen i anslutning till ett staket är numera i allt väsentligt stensatt och det finns ej utrymme för arten. Emellertid finns i nuläget en förekomst som härstammar från detta tidigare bestånd endast cirka 50 m därifrån. Det är så att denna förekomst finns vid en grusbelagd parkeringsplats. Det

bör gå att lösa denna situation men då är det tyvärr väsentligt att påpeka att gatmällan inte tål besprutning, asfaltering eller stensättning.

Åke Svensson
Ordförande
Lunds Botaniska förening